

KOD UCZNIĄ: __ __ __

V Megaolimpiada wiedzy
Konkurs historyczny
dla uczniów klas piątych szkoły podstawowej
12 stycznia 2010

Instrukcja dla zdającego:

1. W zestawie znajdują się 24 pytania.
2. Czas przeznaczony na rozwiązanie testu to 45 minut.
3. Uważnie przeczytaj polecenia do zadań.
4. Odpowiedzi w pytaniach testowych należy zaznaczać krzyżykiem w odpowiedniej kratce.
5. Nie wolno używać korektora ani ołówka. Błędna odpowiedź należy otoczyć kółkiem.
6. Obok każdego pytania umieszczono liczbę punktów do zdobycia.
7. Łącznie można zdobyć 38 punktów.

Powodzenia!

Grupa A

V Megaolimpiada wiedzy

---

1. Nauka pomocnicza historii zajmująca się badaniem więzi rodzinnych to: (1p)

a)	sfragistyka
b)	numizmatyka
c)	geologia
d)	genealogia

2. Starożytni Grecy liczyli czas od: (1p)

a)	podboju Grecji przez Dorów
b)	powstania „Iliady”
c)	pierwszej olimpiady
d)	założenia Aten

3. Pierwszą stolicą państwa polskiego było miasto: (1p)

a)	Gniezno
b)	Poznań
c)	Kraków
d)	Warszawa

4. Na poniższej mapie podpisz tereny, na których mieszkali Pomorzanie i Wiślanie. Kółkiem oznacz położenie miasta, o które pytano w zadaniu poprzednim. (3p)

5. Zaznacz odpowiedź, gdzie epoki ułożone są w kolejności od najstarszej do najmłodszej: (1p)

a)	epoka żelaza, paleolit, epoka miedzi
b)	epoka brązu, epoka miedzi, epoka żelaza
c)	epoka miedzi, epoka brązu, epoka żelaza
d)	neolit, paleolit, mezolit

6. Zaznacz odpowiedź nieprawidłową: (1p)

a)	Starożytna Mezopotamia leżała w dorzeczu rzek Eufrat i Tygrys
b)	Starożytna Mezopotamia była krajem monoteistycznym
c)	Największym miastem w starożytnej Mezopotamii był Babilon

d)	Budowle, które pełniły w starożytnej Mezopotamii funkcje religijne to zikkuraty
----	---

7. Zaznacz odpowiedź, gdzie pojęcia wiążą się ze starożytnym Egiptem: (1p)

a)	skarabeusz, Nil, sarkofag, Tygrys
b)	cesarz, Nil, faraon, mumifikacja
c)	sarkofag, Jahwe, piramida, Re
d)	wielobóstwo, Re, skarabeusz, piramida

8. Do opisu postaci starożytnych Greków dopisz imię: (3p)

a)	Najstarszy z trójki najwybitniejszych greckich filozofów, autor słów: „wiem, że nic nie wiem”	
b)	Król Macedonii, podbił Persję, stworzył monarchię hellenistyczną	
c)	Król Sparty, który zginął wraz z 300 wojownikami w bitwie pod Termopilami	

9. „Odyseja” opowiada o tułaczce Odyseusza i jego próbach powrotu do Ojczyzny: (1p)

a)	Odysei
b)	Itaki
c)	Myken
d)	Aten

10. Dopisz daty do podanych wydarzeń. Następnie uporządkuj je od najwcześniejszego do najpóźniejszego. (4p)

- a) __ zburzenie Kartaginy .....
- b) __ edykt tolerancyjny Konstantyna Wielkiego .....
- c) __ śmierć Juliusza Cezara .....

11. Uzupełnij zdania dotyczące starożytnego Rzymu. (3p)

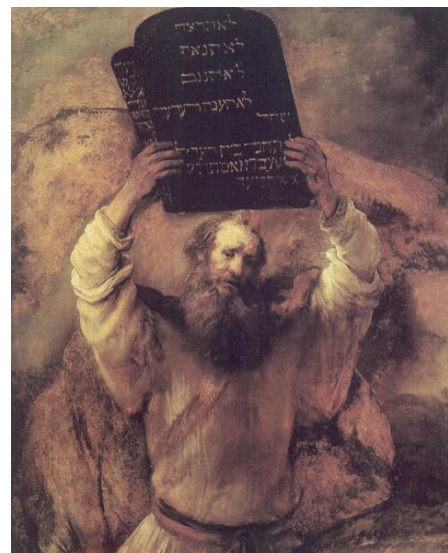
- a) Ojczyzną Rzymian jest Półwysep .....
- b) Rzym zbudowano na ..... wzgórzach.
- c) ..... sprawował najwyższą władzę w państwie w razie wielkiego zagrożenia; mógł ją pełnić tylko przez 6 miesięcy.

12. Przyjrzyj się obrazowi z prawej strony. Kogo przedstawia ta ilustracja? Do jakiego wydarzenia biblijnego nawiązuje? (2p)

Postać .....

Wydarzenie .....

.....

13. Na wschodzie najważniejszą osobą w Kościele był:

(1p)

a)	biskup Rzymu
b)	cerkiew
c)	pop
d)	patriarcha Konstantynopola

14. Ziemię w użytkowanie na prawie rycerskim (czyli w zamian za pomoc zbrojną, wierność i posłuszeństwo) otrzymywał w średniowieczu:

(1p)

a)	wasal
b)	senior
c)	chłop pańszczyźniany
d)	król

Na podstawie tekstu źródłowego i wiedzy własnej odpowiedz na pytania 15 – 17.

Skoro zaś to, co przyrzeczono dojdzie do przewidzianego końca, natenczas pan Jagiello, Wielki Książę z wszystkimi braćmi swymi jeszcze nie ochrzczoneymi, krewniakami, szlachcicami, ziemianami, z wyższymi i najniższymi w swoich krajach zamieszkałymi, wiarę świętego, rzymskiego Kościoła przyjąć zamierza, pragnie i życzy sobie. (...)Dla sprawy tej utwierdzenia, dla pewności i ubezpieczenia tenże Jagiello Wielki Książę przyrzeka wszystkie skarby swe złożyć i wydać na odzyskanie strat państw obojga, tak Polski, jak i Litwy. A tylko, jeżeli też pani Węgier córkę swą Jadwigę, królowę polską przyrzeczoną, odda mu w małżeństwo (...)Również tenże Jagiello Wielki Książę przyrzeka i zobowiązuje się wszelkie ziemie zagrabione i straty Królestwa Polskiego, oderwane przez czyje bądź ręce i zajęte, odzyskać własnymi zachodami i kosztami. (...) Następnie wymieniany tu książę Jagiello przyrzeka także kraje swoje Litwy i Rusi wieczyście wcielić do korony Królestwa Polskiego (...)

15. Źródło to fragment postanowień:

(1p)

a)	unii personalnej w Krewie w 1385 roku
b)	unii realnej w Krewie w 1386 roku
c)	unii lubelskiej z 1385 roku
d)	unii lubelskiej z 1569 roku

16. Władysław Jagiello nie zobowiązał się do:

(1p)

a)	przekazania swych bogactw na odzyskanie strat terytorialnych Polski i Litwy
b)	wcielenia Litwy i Rusi do Polski
c)	poślubienia królowej Węgier
d)	przyjęcia chrztu w obrządku rzymskokatolickim

17. Dzięki postanowieniom tej unii Władysław Jagiello otrzymał:

(1p)

a)	tron królewski na Węgrzech
b)	tron wielkoksiążęcy na Litwie
c)	tron królewski w Polsce
d)	tron królewski na Rusi

18. Początek wypraw krzyżowych w średniowieczu przypada na wiek:

(1p)

a)	X
b)	XI
c)	XII
d)	XIII

19. Podane wydarzenia ułóż w kolejności od najwcześniejszego do najpóźniejszego: (1p)

- a) wyprawa misyjna biskupa Wojciecha do Prusów ___
- b) przyjęcie chrztu przez Mieszka I ___
- c) założenie Akademii Krakowskiej ___
- d) bitwa pod Grunwaldem ___

20. Skutkiem wojny z lat 1454 – 1466 między Polską a Zakonem Krzyżackim było: (1p)

a)	odzyskanie Żmudzi
b)	przeniesienie stolicy Zakonu Krzyżackiego do Wenecji
c)	utrata Pomorza Gdańskiego
d)	odzyskanie Pomorza Gdańskiego

21. Zaznacz odpowiedź, gdzie wypisani zostali synowie Bolesława Krzywoustego: (1p)

a)	Władysław Wygnaniec, Henryk Sandomierski, Bolesław Śmiały
b)	Władysław Warneńczyk, Bolesław Kędzierzawy, Mieszko Stary
c)	Henryk Sandomierski, Władysław Wygnaniec, Bolesław Kędzierzawy
d)	Władysław Wygnaniec, Bolesław Śmiały, Mieszko II

22. Zakon Krzyżacki sprowadził do Polski: (1p)

a)	Konrad Mazowiecki
b)	Władysław Łokietek
c)	Henryk Sandomierski
d)	Bolesław Śmiały

23. Przyjrzyj się ilustracji z prawej strony i odpowiedz na pytania. (3p)

Jaki rodzaj pisma przedstawia obrazek?

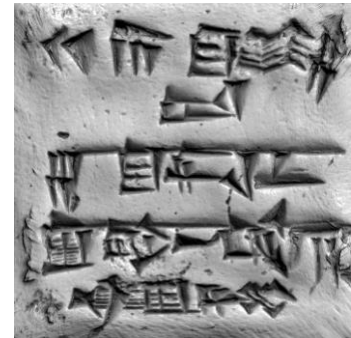
.....

W jakim kręgu kulturowym(państwie) powstało to pismo?

.....

Na czym umieszczono znaki?

.....

24. Które wydarzenie uznasz za najważniejsze w dziejach starożytnej Grecji? Odpowiedź uzasadnij. (3p)

.....

.....

.....

.....